

“El meu personatge viu la vida aparentment, com tots en part fem”

Robert Saladrigas (Barcelona, 1940), publica a La Magrana la novel·la *L'altre*. Narrador i crític literari, Saladrigas ha obtingut molts dels premis literaris més destacats.

—Era imprescindible que el protagonista de la novel·la, pel que fa i per la manera com acaba, fos solter, no?

—Sí, és clar, com n'hi ha tants, d'aquesta gent que es guanya molt bé la vida i fa vida de solter, amb tot el que comporta de privilegi, diguem. Una bona casa, un bon cotxe, i fer el que et dóna la gana, que en el marc capitalista seria l'ideal.

—Però, i d'aquí neix la novel·la, no s'ho pren com un privilegi, sinó com una font d'angoixes i desorientació.

—En començar la novel·la no pateix cap angoixa ni desorientació. No té ambicions intel·lectuals ni una gran cultura. Però la solidesa del seu estatus és feble i a la mínima incidència comença a ensorrar-se. La novel·la, sí, neix en el moment que apareix un fet, ben poca-solta, que revela la seva por congènita, la incidència del Camp Nou. Criden pels altaveus l'amo d'un cotxe que coincideix amb el seu, per la marca i la matrícula, i en comptes de buscar si hi ha cap error, se'n va del camp. No vol esbrinar què passa.

—I una vida sexual activa i variada no sembla que l'ajudi en cap sentit.

—Perquè no es compromet a res. Ni amb el sexe ni amb l'amor. I si fa sexe per telèfon és perquè li permet treure les seves perversions amb total impunitat.

—Més que algunes altres vegades, heu volgut que el lector estigués sempre al costat del personatge, encara que no tot allò que faci sigui sempre rellevant, com els noms dels carrers per on passeja o els gols que veu marcar en un partit de futbol.

—Sí, he volgut descriure-ho tot amb molt detallisme, perquè, si us hi fixeu, sembla que es descriu molt i es descriu molt poc. Del seu passat, per començar, se'n sap molt poca cosa. I m'interessava precisar si es pren una pastilla o un whisky. I després hi ha el·lipsis, perquè el lector s'acabi d'explicar el personatge. El que vull és que el lector acabi dibuixant el personatge. Em sembla que tant el personatge com la novel·la

Robert Saladrigas, narrador i crític literari, publica la novel·la *L'altre*, a La Magrana.

la són molt oberts. A més, aquesta precisió aparent a vegades és falsa. Perquè pots descriure un ambient o un carrer que no correspongui a la realitat. És com un joc literari. Per això em convenia d'utilitzar una llengua molt precisa. Diria que és una novel·la molt concisa i, alhora, mot ambigua. Hi ha un moment que no saps si les coses li passen o se les imagina. Quan tens por, veus espectres.

—Una de les idees de la novel·la seria que tot i que sembla que el protagonista s'ha fet una vida a mida no sap si la viu o no?

—Exacte. La viu sense viure-la. És un autosatisfet aparent, perquè a dins alimenta pors. Em sembla rellevant que no vulgui saber per què l'han cridat per la megafonia. La viu falsament, aparentment. Que em sembla que tots en part ho fem. Vivim falsament una vida abocada a fora que realment no és la que vivim a dins. És el tema de l'alteritat, de l'altre. Si et preguntes qui ets no saps dir-ho perquè ets molts.

—Aquesta idea va ser la primera que vàreu tenir a l'hora de concebre la novel·la, o abans vàreu crear el personatge?

—L'una cosa va venir de l'altra. El tema de l'alteritat m'ha atret sempre, però en aquest cas em va semblar que el personatge s'hi adeia. El que tenia primer va ser l'inici i el final.

—L'agilitat és un altre tret estilístic del text. Hi ha tensió, moviment i enjòlit. Som lluny de la introspecció lenta d'alguns altres novel·listes.

—Teniu tota la raó. L'estil dóna una sensació d'acció que no existeix. I és l'estil que em va funcionar des del principi. De seguida t'adones si un estil funciona o no.

—El misteri de la crida per la megafonia del Camp Nou funciona com un esquer que manté enganxat el lector a la trama, fins que el lector s'adona que al novel·lista només li interessa la reacció del personatge, no el misteri en si.

—Per a mi l'important és no aclarir res que ell mateix no sàpiga. El narrador no sap més que el personatge. I no sé si quan l'atropellen és un acte intencionat o no, i tampoc no sé si és víctima d'una conjura a l'empresa o és ell qui veu fantasmes. És la primera vegada que he donat tota la veu al personatge, que he adoptat, com a narrador, un paper humil.

Lluís Bonada